

UiT Norges arktiske universitet

Studieplan

Bachelor luftfartsfag

180 studiepoeng

Studieplanen er godkjent av Studieutvalget ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi
22.11.2024. Gjeldende fra høst 2025.

Navn på studieprogram	Bokmål: Luftfartsfag - bachelor Nynorsk: Luftfartsfag - bachelor Engelsk: Aviation - bachelor
Oppnådd grad	Bachelor i luftfartsfag
Målgruppe	Bachelor i luftfartsfag er først og fremst rettet mot studenter som ønsker å jobbe som trafikkflygere, og samtidig ønsker seg en bredere bakgrunn innen luftfart. Bachelor i luftfartsfag gir mulighet for videre utdanning på masternivå. Bachelorstudiet er også relevant for arbeid i andre deler av luftfartssektoren, eksempelvis i Avinor, Luftfartstilsynet, norske flyselskaper eller øvrige luftfartsrelaterte virksomheter.
Opptakskrav, forkunnskapskrav, anbefalte forkunnskaper	Opptak til bachelorprogrammet i luftfartsfag krever generell studiekompetanse samt Matematikk R1 eller S1+S2 og Fysikk 1. I tillegg må søkere bestå opptaksprøver samt en medisinsk test. Studiet er adgangsregulert og det tas opp 24 studenter hvert år. Søkerne vurderes og rangeres etter forskrift om opptak til universiteter og høyskoler. Den videre seleksjon består av ulike opptaksprøver, intervju og medisinske tester. Seleksjonsprosessen og opptaksreglene er nærmere beskrevet på http://uit.no/luftfartsfag.
Læringsutbyttebeskrivelse	Ved fullført studium har kandidaten tilegnet seg nødvendige kunnskaper og ferdigheter til å kunne bestå en CPL(A)¹sertifisering av Luftfartstilsynet. Etter bestått studieprogram har kandidaten følgende læringsutbytte: Kunnskap <i>Kandidaten ...</i> • har teoretisk kunnskap i matematikk og naturvitenskap • har kunnskap om organisasjoner og ledelse, samt menneskelige faktorer relevant for luftfarten. • har kunnskap om luftfartens nasjonale og internasjonale regler og forskrifter og har tilegnet seg unik kunnskap om å fly i polare strøk. • har innsikt i sikkerhet og sikkerhetsteori i luftfartsfaget, både på praktisk og organisatorisk nivå. • kjenner til forskningsutfordringer og har basiskunnskap om vitenskapelig metodikk og arbeidsmåte.

	• kan oppdatere sin kunnskap, både gjennom litteratursøk, kontakt med fagmiljøer og ved revisjon av egen praksis. Ferdigheter <i>Kandidaten ...</i> • kan operere et fly i tråd med nasjonale og internasjonale standarder for sivil luftfart, herunder også vinteroperasjoner i nordområdene. • har forståelse for utfordringer trafikkflygere og øvrig operativt luftfartspersonale er satt til å løse. • kan føre luftfartøy under visuelle flygeregler (VFR) og instrumentflygeregler (IFR), i dagslys og om natten med særlig vekt på å operere i polare forhold. • har de tekniske og de menneskelige ferdighetene (herunder evne til kommunikasjon, samarbeid, stresshåndtering, beslutningstaking, situasjonsforståelse) som trengs for å føre et luftfartøy som fartøysjef eller som del av et flerpilotsystem. • kan forholde seg kritisk til teori, litteratur og fagstoff om luftfart, samt framstille og drøfte problemstillinger både skriftlig og muntlig på norsk og engelsk. Generell kompetanse <i>Kandidaten ...</i> • kan utøve god airmanship og har de holdninger som gjør kandidaten skikket til å være trafikkflyger i et flyselskap. • har et reflektert forhold til egne kunnskaper og ferdigheter og har respekt for andre fagområder og fagpersoner. • kan delta aktivt i faglige diskusjoner og evner å dele sine kunnskaper og erfaringer med andre, for derved å bidra til utvikling av god sikkerhetspraksis. ¹ Commercial Pilot Licence Aeroplane
Faglig innhold og beskrivelse av studiet	Bachelor i luftfartsfag er et tverrfaglig studium som gir studentene de teoretiske kunnskapene og praktiske ferdighetene som gjør dem i stand til å bli trafikkflygere. Studiet har en naturlig profil mot vinteroperasjoner og de særegne operative utfordringer flyging i polare strøk innebærer. Etter endt studium og bestått alle skriftlige CAA-eksamener og påfølgende ferdighetsprøver kan studentene løse ut sertifikatene CPL/IR-rettigheiter. Studiet kan også kvalifisere andre typer stillinger i luftfart og relaterte

bransjer. Bachelorgraden danner basis for faglig fordypning på mastergradsnivå.

Fordeling av emner i studieprogrammet

Teoretiske grunnlagsemner	60
Fly-teoretiske- og fly-operative emner	105
Bacheloroppgave	15
Studiepoeng totalt	180

Bachelorstudiet i luftfartsfag er et heltidsstudium. Alle emnene som inngår i studieprogrammet er obligatoriske. For å starte et nytt semester, må alle emner fra foregående semester være bestått. Oppdaterte emnebeskrivelser foreligger på nett.

Tabell: oppbygging av studieprogram*

1. sem. Høst	MAT-0001 Brukerkurs i matematikk 10 sp	FIL-0700 Examen Philosophicum 10 sp	FLY-1010 Introduksjon til luftfart 10 sp
2. sem.** Vår	FLY-2012 ATPL Blokk I (A) 15 sp	FLY-1007 Innledende flytrenoing (Phase 1) 5 sp	FLY-2014 Grunnleggende VFR flytrenoing (Phase 2) 10 sp
3.sem Høst	FYS-0001 Brukerkurs i fysikk 10 sp	SVF-1050 Samfunnsvitenskapelig metode 10 sp	SVF-1206 Sikkerhet i organisasjoner 10 sp
4. sem.** Vår	FLY-2013 ATPL Blokk I (B) 10 sp	FLY-2015 ATPL Blokk II (A) 10 sp	FLY-2016 Avansert VFR flytrenoing (Phase 3) 10 sp
5. sem. Høst	FLY-2017 ATPL Blokk II (B) 15 sp	FLY-2018 Instrument- og UPRT (Phase 4 og 5) 15 sp	
6. sem. Vår	Forts. FLY-2018 (Phase 4 og 5) 5 sp	FLY-2021 Flerpilots samarbeidstrenoing MCC (Phase 6) 10 sp	FLY-2140 Bacheloroppgave 15 sp

**) Grunnet større omlegginger av utdanningsløpet som er avhengig av fly, instruktører og annen infrastruktur, må vi ta forbehold om at det kan bli endringer i oppbygningen av studieprogrammet/rekkefølgen emnene gjennomføres.*

***) Vårsemesteret er utvidet, og inkluderer hele juni og deler av juli. Dette for å utnytte sommersesongen til flyging. Studentene blir i 2. og 4. semester delt inn i to puljer, som veksler på å gjennomføre flytrenoing på Bardufoss og ta ATPL-teori i Tromsø.*

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Bachelorprogrammet i luftfartsfagsfag består av både akademiske grunnlagsemner, flyteori og operativ trenoing i simulator og fly.

Utdanningen avsluttes med at studentene skriver bacheloroppgave og gjennomfører MCC-kurs i simulator.

Relevans	Ved fullført bachelorstudium og når alle teori og ferdighetsprøver fra Luftfartstilsynet er godkjent, kan studentene søke om et CPL/IR-sertifikat og dermed kvalifisere seg til stilling som trafikkflyger i sivil luftfart. Bachelorstudiet gir en tilleggskompetanse som også kan kvalifisere for andre stillinger innen luftfartsbransjen, eksempelvis i drift og administrasjon av flyselskaper eller stillinger i offentlige myndighetsorganer. Studiet kvalifiserer for opptak til masterprogrammet i luftfartsvitenskap og masterprogrammet i samfunnssikkerhet ved UiT Norges arktiske universitet.
Arbeidsomfang	For å oppnå læringsutbyttet for studieprogrammet må studentene forvente å arbeide minimum 40 timer i uken med studiene, inkludert flytrenoing, forelesninger, seminarer og selvstudium. Inkludert i flytrenoingen inngår forberedelser og etterarbeid, eksempelvis påfyll av drivstoff, plassering i hangar, vask av flymaskin og generelt vedlikehold i hangar. Vær- og sesongvariasjoner påvirker gjennomføringen av praktisk flytrenoing. Arbeidsomfanget vil derfor variere ut ifra sesong, og studentene må regne med å bruke store deler av sommeren til flytrenoing.
Undervisnings- og eksamensspråk	Studieprogrammets språk er norsk. Ettersom engelsk er arbeidsspråket i luftfart, vil deler av undervisning, pensumlitteratur og eksamen i flere av de flyfaglige emnene være på engelsk. I noen av emnene vil det gis undervisning på norsk, men eksamensspråket vil være på engelsk på grunn av at eksamener i regi av Luftfartstilsynet gis på engelsk.
Internasjonalisering	Luftfart er en internasjonal bransje og bachelorprogrammet i luftfartsfag har internasjonal forankring. Flere flyinstruktører og forelesere knyttet til studiet har internasjonal erfaring. Det er et mål å ha internasjonale gjesteforelesere i flere av emnene som inngår i studieprogrammet.
Studentutveksling	Det er ikke mulig å dra på utveksling i løpet av studieprogrammet. Bakgrunnen er krav fra EASA om at studenter kun kan skifte lærested en gang i løpet av utdanningen. Dette innebærer at studenter som reiser til utlandet for å ta deler av sin CPL-utdanning, ikke kan komme tilbake å fullføre trafikkflygerutdanningen ved UiT.
Administrativt ansvarlig og faglig ansvarlig	Fakultet for naturvitenskap og teknologi er administrativt ansvarlig for studieprogrammet, og det faglige ansvaret er lagt til Institutt for teknologi og sikkerhet. Studieprogrammet ledes av studieprogramleder. Trafikkflygerutdanningen er regulert av EASA og organiseringen av UTSA er i henhold til krav til ATO². Det faglige ansvaret ved flyskolen er lagt til

	skolesjef (Head of training). Seksjonsleder (Accountable manager) er øverste leder for flyskolen.
Kvalitetssikring	Studieprogrammet kvalitetssikres i henhold til kvalitetssystemet for utdanning ved UiT og prosedyre for evaluering av studier ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi. Alle emner evalueres minimum én gang hvert tredje år, og studieprogrammet evalueres hvert år. I tillegg kvalitetssikres de flyoperative og flyteoretiske delene av studiet gjennom årlige revisjoner av nasjonale og internasjonale luftfartsmyndigheter. Studentene bidrar i det kontinuerlige kvalitetssikringsarbeidet gjennom oppnevnte tillitsvalgte i tillegg til studentforeningen «Sideslip».
Egenbetaling	Avgifter knyttet til ATPL-teoriprøver hos Luftfartstilsynet, ferdighetsprøve i CPL og medisinske tester må studentene betale selv. Også annet utstyr, bekledning til flyoperasjoner må dekkes av studentene selv.
Andre bestemmelser	For å imøtekomme Luftfartstilsynets regler må CPL/IR gjennomføres i henhold til bestemte tidsrammer. I henhold til krav EASA gjennomføres det progresjonstester i de enkelte ATPL-fag. Hvert fag har deksamener som studenten må bestå for å få endelig karakter. Samtlige deksamener har progresjonstester som obligatorisk arbeidskrav. Noen har 2 tester, mens de større og mer krevende deksamener har 3.

² Approved Training Organization

